

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacţia şi administraţia: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi învolat Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Regenerarea şi reorganizarea dela banca „Albina”.

„Revista Economică” organul oficial al institutelor noastre financiare, publicând în numărul de la 1 Aprilie a. c. o apreciere a bilanţului încheiat de banca „Albina” asupra anului 1915, zice că cifrele acelui bilanţ „...sunt împreună cu reformele organizatorice la cărora înfăptuire tocmai se lucrează cu zor din partea direcţiunii institutului, cheazăşile cele mai sigure ale continuităţii în dezvoltarea prosperă din viitor a primului nostru aşezământ financiar”.

S’a făcut deci o incontestabilă *anunţare oficială*, că la această bancă s’a pornit, în fine, acţiunea de regenerare şi reorganizare, recomandată, propusă şi solicitată deja demult. Cele ce au surmat dela începutul lui Aprilie încoace la şi în jurul „Albinei” sunt tot atâtea dovezi pentru acţionarii tenţi şi înţelgători că, într-o adevăr, se lucrează nu numai cu mult zor, ci totodată şi cu cea mai bună pricepere la codificarea reformelor anunţate. Şi se vor afla destui acţionari, așa cred, cari se îngrijească ca, odată pornită, această acţiune să nu mai poată fi curmată până vom avea „Albina” așa fel regenerată și consolidată, încapacum ni-o cer adevăratele noastre interese sociale, economice și financiare concordate cu toate posibilitățile de progresare prosperă atât ale zilelor noastre de azi cât și ale viitorului apreciabil de mâne.

Considerând că „Albina” a fost 44 ani de-arândul și este și în situația ei de azi, din vina fostului ei director executiv, puțin eclipsată, *cea mai puternică rezultantă și cea mai cuprinzătoare sinteză a energiilor și a forțelor de afirmare și progresare economică-financiară a întregului neam românesc din Ungaria*: va înțelege și va admite fiecare acționar, sunt convins, că regene-

rarea ei este de un înalt interes general și de o enormă importanță pentru întregul nostru neam din această țară.

Comparată cu acțiunea pornită pentru alegerea de arhiepiscop și mitropolit pe seama bisericii autonome greco-orientale române din patria noastră și îndeosebi cu *felul* cum credincioșii acestei biserici, preoți și mireni, în actualul lor grad de cultură și de educație civică, știu și înțeleg să își pună în aplicare, *ei înșiși*, frumoasa lor autonomie bisericească și să facă uz de drepturile, respective să își împlinescă datorințele codificate în autonomia lor: acțiunea de regenerare și de reorganizare dela „Albina” este a doua chestiune mare care ne preocupă și ne îngrijorează pe toți în aceste timpuri extra-ordinare și de grele încercări pentru neamul și pentru patria noastră.

Codificarea reformelor anunțate este numai o parte a operei de regenerare dela „Albina” și anume partea, relativ, mai ușoară, pe când partea cea mai grea, eventual enorm de grea, o formează: *înfiptuirea adevărată, aplicarea pricepută și practicarea onestă*, a reformelor codificate!

Dacă o apreciem — și acest lucru trebuie să îl facem! — sub raportul esențialei deosebiri dintre *civilizație* și dintre *cultură*: este evident, că codificarea reformelor nu este și nu poate fi mai mult decât partea și forma *externă* a operei de regenerare, pe când partea *internă* nu se va putea face, în mod serios și cu succesul dorit, decât prin o *premenire corespunzătoare* a persoanelor dela conducerea administrativă și executivă a acestei bănci. Așa cred că nu exagererez de fel când afirm, că aceasta premenire, mai puțin ori mai mult radicală, este și va fi cea mai grea și cea mai delicată parte a operei de regenerare!

Chestiuni personale și interese particulare ar fi putut zădă-

nici și în ultimul an de gestiune orișice inițiativă și pregătire de vre-o schimbare spre mai bine, precum s’a întâmplat de vre-o 4—5 ani încoace de atâtea-ori. Adunarea generală din acest an încă ar fi putut fi pusă în situația de a nu putea face nici deastădată începutul operei de regenerare.

S’au aflat însă, prin câteva centre românești, mai mulți acționari cari, grupându-se în jurul d-lor *Dr. Ioan Mihu* și *Anton de Mocsonyi*, au făcut de astătoamnă încoace toate demersurile necesare ca actuala direcțiune a institutului, scăpată de sub terorismul fostului director P. Cosma, să aibă și puțința și voința ca, prevenind și suprimând, încât atârână dela dânsa, orișice chestiune personală sau interese particulare, să vină la adunarea generală din acest an cu reforme serioase, iar adunarea însăși să aibă prilejul de a hotărâ asupra codificării acestora și de a face totodată și începutul unei premeniri corespunzătoare și în direcțiunea institutului.

Azi se știe și este în interesul bine înțeles al „Albinei”, ca în preajma adunării generale de Sâmbătă, să se spună și în plină publicitate, că d-l Dr. Ioan Mihu, onorând încrederea generală pusă în dânsul, a primit să fie inițiatorul și autorul principal al reformelor din chestiune și se așteaptă cu toată siguranța, ca fiind acuma deplin reînălțat, să reintre în direcțiunea institutului pentruca de acolo să conducă și să garanteze cu individualitatea și autoritatea sa atât înfiptuirea integrală și onestă a reformelor pregătite cât și premenirea așa de necesară la conducerea administrativă și executivă a institutului.

Se crede și se așteaptă deci cu tot dreptul ca, conduși în prima linie numai de dragostea față de neam și față de aşezămintele acestuia, fiecare acționar cinstit în

parte și toți laolaltă să aprecieze după cuviință atât pregătirile serioase deja făcute cât și intențiunile bune și, subordonând interesele generale toate chestiunile personale împreună cu toate interesele particulare, fie acestea orișicât de echitabile: să contribuie și să contribuim cu toții ca adunarea generală de Sâmbătă să fie un bun început al unei ere mai fericite pentru „Albina” de azi și de mâne.

Dr. Nicolae Vecerdea.

Răspunsul german.

Guvernul german a răspuns notei energice ce i-a adresat America și pe care dușmanii pacifismului au numit-o cu vădită răutate: ultimatul Statelor Unite. America lui Wilson a pretins în nota ei drastică și hotărâtă, ca Germania să sisteze războiul submarinelor și să garanteze libertatea mărilor, al traficului personalului și al comerțului, iar în caz dacă Germania n-ar vrea să se „supună”, Wilson amenința cu ruperea raporturilor diplomatice, care ar fi adus cu sine războiul.

Guvernul german a profitat de vreme și a alcătuit un răspuns *definitiv* în chestia războiului maritim. Nota germană recunoaște posibilitatea că, vaporul „Sussex” a fost scufundat de-un submarin german și este gata de represalii morale față cu autorul acestei tragedii. Germania recunoaște în întregime traficul maritim al neutralilor și spune, că a ordonat comandamentului flotei germane, că acesta să nu scufunde la nici un caz vase comerciale, fără a li-se atrage atenția — și libertatea mărilor o garantează în întregime guvernul german, care în același răspuns recunoaște că Germania de *două-ori* ar fi fost dispusă să încheie pace, dar niciodată n-a fost ascultată, căci dușmanele ei vor să uzureze poporul german ca astfel să silească guvernul german să încheie o pace grabnică și rașionasă pentru puterile centrale. *Iagov* mai accentuează, nu fără ironie, că guvernul german apelează la spiritul democratic al Statelor-Unite să *împiedece* războiul

de uzură al Angliei, care este în-suș un atac la adresa libertății mărilor, căci tinde a umili comerțul lumii întregi și a-l pune supt tutela maniciilor din City.

Răspunsul german este energic, senin și totuși foarte caracteristic. Guvernul german nu dorește războiul cu America, din multiple motive. Nu-i poate rămânea străină cauza Germanilor din America, la număr 20 milioane, care în momentul începerii unui război americano-german ar fi expulsați din lumea nouă. Nu poate dori războiul Germania, pentru-că *America* ar însemna un nou și puternic dușman, considerabil prin enorma forță materială și navală ce reprezintă.

Germania nu vrea războiul cu America, pentru-că Statele-Unite au făcut demersul în apărarea puterilor neutrale — și Germania vrea să statueze pildă că libertatea națiunilor mici ea o asigură chiar jertfind succese momentane... Dar tot atunci, când Germania este gata ca să fie convinsă de *schimbarea modului* de-a conduce lupta submarinelor, nu putea să abdice de acest concurs prețios, care a fost până acum *unicul remediu de-a împiedeca războiul de uzură* al tiranului Iohn Bull.

Răspunsul german este deja în mâinile lui Wilson.

Președintele Statelor-Unite, un anglofil statornic și un dușman al Germaniei, doctorul *Wilson* va trebui să citească și să reticească nota germană, înainte de-a trânti furios ușa cabinetului său din Casa albă în fața ambasadorului german.

Nota germană nu amenință și nu este de-un înțeles dublu, echivocul ei nu l-ar găsi decât Roosevelt.

Dacă într-adevăr *America* este «pavăza democrației» și apărătoarea libertății omenești, atunci *Uncle Sam* nu va desfăce drapelul instalat și nu va suna: *Yankee doodle...* În portul din New-York, ci America își va urma calea destinului sale, croită de un Avram Lincoln, de-un Franklin, de-un Emerson ori Langfellow.

Și chiar dacă doctorul Wilson n-ar putea suferi pe «Boche»-ul „barbar”, să nu uite că fiecare pas al Americii este privit cu cel mai mare interes de Mongolul acapărător, și «California-bile» este în

„Carpații”

Vorbire,

de d-l învâțător Nicolae Oancea, în viziunea „Serbăreii Carpaților” la școala nr. 1 de băieți și fetițe din loc, în ziua de 1 Mai n. a. c.

Înțelgi elevi și elevi!

Astăzi sârbăm pentru prima dată „Sarbărea Carpaților”, o nouă sârbare, pe se ține spre aducerea aminte de zilele grele, prin cari a trecut patria noastră dela izbucnirea războiului cel mare ce încă și azi mai decurge.

Cu toții veți fi auzit în iarna trecută pomenindu-se de grozavele suferințe cari se dădeau în munții Carpați și poate vă veți fi îngrozit la gândul ce sâmbău, că Rușii au intrat în țara noastră. Cel mai mult dintre voi poate nici nu știu ce sânt Carpații, unde sânt așezăți acești munți și cât sunt ei de înalți.

Și pentru ca cu toții să-i cunoașteți, vă voi descrie și vă voi arăta munții Carpați, iar mai pe urmă vă

voi istorisi unele întâmplări din acești munți, petrecute în iarna a. 1914—15.

Ce sânt munții Carpați, când și de cine au fost zidiți?

Se zice, că pe când umbra Dumnezeu pe pământ, a trecut și prin țara noastră, care era bogată în pomi roditori, în câmpii întinse, cu ape line curgătoare, cu flori mirositoare și pasări cântătoare. Oamenii, cari vorbeau o limbă, trăiau ca în rai și nu duceau grije de nimic. Dala o vreme ei și-au făcut socoteala, că ce noroc ar fi pe capul lor, dacă le-ar crește bucate și ar avea toate de-a gata, fără ca să mai muncească. S-au prezentat deci cu toții înaintea lui Dumnezeu și i-au cerut până de-a gata. Dumnezeu auzindu-l, s-a supărat foc pe ei și văzând, că nu ascultă sfatul său de a munci și prin muncă și sudoare să-și câștige pâinea cea de toate zilele, i-a pedepsit aspru. A poruncit adevărului să ridice un zid puternic de jur împrejurul țării, ca oamenii să nu mai poată trece în alte țări, — apoi, ca să nu să mai poată înțelege ușor unii cu alții, le-a schimbat limbile, ca la Turnul babilonului.

Și s-a apucat diavolul de lucru; a ridicat niște munți înalți până în nori, pleșuvi și sterpi, și cu prăpăstii adânci și înflorătoare, încât bleștii oameni s-au înspăimântat și au căzut în genunchi, rugându-se lui Dumnezeu de iertare. Iar bunul Dumnezeu, văzându-l, s-a milostivit și le-a mai iertat dia pe deapsă, îmbrăcând acești munți cu verdeț și poieni întinse cu turme de vite și oi, iar în le ma munților a ascuns comori bogate de aur, argint și multe multe bogății.

Munții însă nu i-a dărănat, cum s-au rugat oamenii, ci i-a lăsat tot așa de grozavi și măreți, pentru a le fi de pomenire neascultărilor lor.

Astfel s-au zidit Carpații, munții cei mai frumoși, și mai bogăți din lumea întreagă, — și mai scumpi nouă ca ori și cari alții.

noastră. După socotelele făcute, Carpații au o lungime de 1600 Km. Să asemănăm munții Carpați cu un lanț în lungimea pomenită mai sus, să ne închipuim vâlele acestui lanț în șirul nesfârșit de piscați, dealuri și coline, unele mai mari ca altele, să avem posibilitatea a vedea acest lanț dela înălțimea norilor, ar fi tot ce-i mai frumos, mai măreț și mai înălțător.

Prima zală a munților începe la orașul Pozsony și se întinde spre nord-est: Kis Kárpátek (Carpații mici); mai spre nord Ezék-nyagati Kárpátek (Carpații nord-vestici) cu zala cea mai mare Magas-Tátra (Tatra înaltă), care are vârful cel mai înalt din întreaga țară, numit Fehérvíz-hegy, de 2663 m. și pe care e vecinică zăpadă.

Urmează apoi puternicele zale de munți: Észak-keleti Kárpátek, (Carpații nord-estici), Erdős Kárpátek, (Carpații păduroși), Keleti Borsik. (Borsikii estici) și munții Marmaros Havasok, (Marmarășului). Pe granița estică se întind: Keleti Kárpátek. (Carpații estici), iar pe cea sudică până la Dunăre: Déli Kárpátek, (Carpații sudici). În acești Carpați varfurile cele mai însemnate

sânt: Csukás, Buceiul, de 2535 m., Negoiul de 2514, Surul, și Retezatul.

Ramurile Carpaților se întind și în lăuntru țării, formând văi frumoase și roditoare, prin cari curg râuri mari, bogate în pești. Acești munți sânt: Nagy-Fátra, Kis-Fátra, Alacsony-Tátra, Osztróvsky Vepor, Gömör-Szepesi, Egerjes Tokaj, Rádna, Hargyta și Erdéyeczhegy-szig. (Munți metalici ardeleni), bogăți în mine de aur.

Din munții Carpați isvorăsc o mulțime de râuri, cari toate curg spre interiorul țării, udând bogatele lunci și șesuri prin cari trec. Vág, Nyitra, Garam și Ipoly isvorăsc din Carpații nord-vestici și se varsă în Dunăre. Horeá, Ondova, Laboreza, Ung, Latorca și Tisza isvorăsc din Carpații nord-estici, iar Murașul și Oltul din Carpații estici.

Prin văile acestor munți, oamenii au construit drumuri și linii ferate, cari conduc peste Carpați în alte țări. Astfel de locuri de trecere se numesc trecători sau pasuri, dintre cari mai însemnate sânt: Jabunka, apoi Dukia care dăce pe valea râului Laborca peste Carpații păduroși, Uzsock, pe valea râului Ung, Vereckza, pe valea La

Români, subscrieți la al 4-lea împrumut de războiu!

stare să destrame firul lipit cu oleul ententist...

Ochii Europei privesc astăzi în fața lui Wilson.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 9 Mai.

Pe câmpul de operațiuni dela vest.

In legătură cu succesele de pe înălțimea 304 au fost luate cu asalt mai multe tranșee dușmane situate la sud dela colina Termiten (la sud dela Haucourt). O încercare a dușmanului de a recuceri, folosind forțe noi, teritoriul pierdut pe înălțimea 304, a eșuat cu grele pierderi pentru el. Tot atât de puțin succes au avut și atacurile franceze de pe țărmul ostic al râului Maas, în regiunea măierăștei Thiamont. Numărul prizonierilor francezi s-a urcat acolo la 3 ofițeri și 375 soldați, afară de 16 răniți. Afară de aceasta au mai fost capturate 9 mitralieze.

Pe celălalt front, afară de mai multe întreprinderi de patrulare succese, nu e nimic nou.

La ost și sud-ost și pe Câmpul de operațiuni din Balcani: Nimic nou.

Răspunsul Americii la nota germană.

Din Londra se comunică următoarele două telegrame din Washington cu data de 9 Mai:

Guvernul american a trimis ieri Germaniei răspunsul la nota primită. Acest răspuns conține numai 200 cuvinte.

Nota americană, adresată Germaniei, acceptază conținutul notei germane, accentuiază însă, că menținerea nou anunțatei politicii privitoare la acțiunea submarinelor nu poate fi făcută pendentă de atitudinea celui alt guvern, adică a guvernului englez.

„Frankfurter Zeitung“ aia din Newyork

Efectul principal al notei germane este o diversune în partidul războinic. Unele foi din Newyork cred, că cererea Germaniei de a constrânge Engiltera la concesii trebuie să solicite pe Wilson la acțiune.

„Kölnische Zeitung“ zice că sunt greșite părerile pe cari de altcum le auzi cei colea și în Germania, că nota Germaniei ar lega de condiții concesile ce le face. Aceasta o dovedește ordinul ce s'a dat ca războiul submarin să fie purtat de aci înainte conform regulilor pentru încredințare. Nota Germaniei așteaptă numai, că America va valida respectarea legilor umanității și la celelalte părți beligerante.

torceli, prin care au intrat Maghiarii în țară și pasul de lângă comuna Körösmező, pe valea râului Tisza.

In părțile noastre avem trecătorile dela Tömös (Timiș), Törösvár (Bran) Vöröstorony (Turnul-roșu) ș. a.

Făcând descrierea Carpaților, a râurilor, ce iesoresc din el, precum și a trecătorilor, ce conduc în alte țări, se cuvine să cunoaștem și bogățiile, ce-l împodobesc, pentru a putea vedea tot ce-l are țara din acești munți.

Sânt unii oameni, cari fac excursiuni pe munți, nu trimiți sau silți de cineva, ci din dragostea și plăcerea de a vedea și a gusta din minunățiile naturii. Natural acești oameni, numiți turiști, caută să cerceteze locurile cele mai frumoase, mai interesante și mai pitorești, satisfăcându-și și sufletul și îmbogățindu-și și cunoștințele cu tot ce le ofere bogata natură.

A întreprins o excursiune pe munții Carpați, fie ea și de scurtă durată, oferă turistului atâtea priveliști încântătoare, încât nu poate uita în toată viața sa tablourile și momentele plăcute prin care trece. Pentru noi e de ajuns a vizita odată Postovaru și nu-l vom uita nici când. Dar a face o excursiune în stil mai mare pe Carpați?

Alei vezi un vârf înalt, acoperit cu vegetație de braș, dincolo o prăpastie fără fund, în care zăpada zace de ani de zile; într'unloc un lac frumos de munte cu apă curată și împede ca cristăul cum e

† Dr. Ioan Popp medic-colonel i. r.

Din Sibiu ne vine pe cale particulară dureroasa veste despre încetarea d'în viață, după grele suferințe, a medicului-colonel i. r. Dr. Ioan Popp, cunoscut și estimat și de Români din Brașov, unde a petrecut mai mulți ani ca medic-șef al spitalului militar din Brașov.

Cu dânsul dispărea o distinsă figură din elita militarilor noștri înalți — iar neamul și societatea noastră pierde în defunctul pe un membru din cei mai iubii și stimați ai săi. Ca om de inimă care a îmbrățișat și s-a însușit pentru tot ce e bun și frumos, medicul-colonel Dr. Popp și-a dat cu toată dragostea prețiosul său sprijin la toate întreprinderile noastre de ordin material și moral, fiind pe deplin conștuit de multele lipsuri, de care suferă neamul românesc.

Pe Dr. Popp, care avuse durerea a-și pierde iubita sa soție acum a câțiva ani, îl deplâng copiii săi: doșora Marloara Popp, căpitanul de infanterie Ioan Popp, căpitanul de cavalerie Leonida Popp, Cășterul centralei Albiniei Aurel Popp și cel mai tânăr fiu Titus Popp, voluntar — cadet, pe care împreună cu cei doi frați ai lui mai mari îl va fi ajuns vestea morții tatălui lor iubit departe pe câmpul de luptă. Odihnească în pace, iar familia îndurerată primească sincerile noastre condolențe.

Domnul Dr. Vasile Freda, avocat în Sibiu, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului și distinsului său prieten Dr. Ioan Popp, c. și r. medic de stab superior, a binevoit a dăruți suma de 50 cor. la delegatul Sabina Freda n. Andreica pentru ajutorarea copiilor săraci din Câmpeni aplicăți la meserie, și „Fondului Episcopului Nicolae Popa pentru masa învățăcărilor măsărași.“ Pentru darul generos, implorând odihnă lină decedatului, aduce sincere mulțumiri Victor Tordășianu, prezidentul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Evenimente pe mare.

Berlin, 9 Mai. Biroul Wolff comunica următoarele:

Cu ocazia unei recunoașteri două torpiloare ale noastre au avut în 8 Mai, la nord dela Ostende, o mică luptă cu 5 distrugătoare engleze. Un distrugător a fost grav avariat de un proiectil de tun. Torpiloarele noastre s-au reîntors în bună stare în port.

Șeful admiralității.

Italia și Grecia. «Secolo» află din Atena, că plenipotențiarul italian la Atena a avut o lungă convorbire cu ministrul president Salandra. Regele va primi Sâmbătă în audiență pe reprezentantul Italiei. Se atribuie mare importanță acestei audiențe.

O nouă solie a Papei. Wilson respinge cererea de pace a Papei

Conform unei depeși din Washington a agenției Reuter delegatul apostolic a președintelui Statelor Unite Wilson o solie a Papei. Deși cuprinsul ei nu se cunoaște, se crede că Papa, temându-se de o rupură a raporturilor amicale între Germania și Statele-Unite, sollicitează intervenția lui Wilson pentru mijlocirea păcii.

Cu privire la rezultatul acestei noul intervenții a Papei telegrama din Washington sosite la Rotterdam și Amsterdam comunică următoarele:

Președintele Wilson a refuzat cererea Papei pentru mijlocirea în favoarea păcii europene.

După informațiunile ziarului „Times“ s-a dat a înțelege pe cale semi-oficială, că președintele Wilson va observa față de orice mișcare în favorul păcii aceeași atitudine ca și până acum. Wilson va putea interveni ca mijlocitor numai în cazul, când această mijlocire ar fi pe placul ambelor părți beligerante.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 9 Mai.

În nici un loc nu s-au petrecut evenimente mai importante.

Generalul de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major

Epilogul revoluției irlandeze.

În casa de jos premierul Asquith a anunțat, că revoluționarii irlandezi Pearce Clark și McDonagh, cari au subscris proclamația republicană au fost judecați de către un tribunal de rebel și împușcați în dimineața zilei de 3 Mai c. Alți trei revoluționari au fost osândiți la 3 ani temniță.

Ristiții conferență cu Sonnino.

«Secolo» anunță o lungă conferință, pe care ministrul plenipotențiar al Sârbiei la Roma ar fi avut-o cu Sonnino, ministrul de externe italian la 8 l. c.

România și Sârbia.

Ministrul Brătianu — scrie «Moldova» — l-a succes să dovedească, că Rușii urmăresc în Balcan numai interesele lor ambițioase. Din părăsirea Serbiei rezultă, că Rusia nu și-a bătut capul cu soartea Sârbiei ci cu propria ei putere și mărime. D-l Brăteanu are meritul de-a fi dovedit aceasta și desigur astăzi nu va mai avea intenția de-a sprijini în țară o politică rusofilă cu gândul de-a face din România o bază pentru viitoarele operațiuni rusești. Cadavrul Sârbiei zace în drum.

Pentru popularizarea împrumutului de războiu.

Pentru ce face fiecare mai bine — satisfăcându-și și sentimentul de patriot — dacă își plasează în acțiuni de împrumutului de stat banii puși la o parte!

Fără bani nu există învingerea! Acela, care își ascunde în lada mesei banii puși la o parte, comite aceeași crimă, ca și soldatul ce desertează de sub drapel. Prin acera însă că banii puși deoparte li împrumutăm patriei nu numai că satisfacem datoriei noastre de patrioți dar ne facem un serviciu și nouă înșine. Cel mai bun și mai sigur debitor e statul ungar!

Guvernul ungar emite două feluri de împrumuturi, și adică:

1. Un împrumut de rentă de stat cu 6%, astfel că pentru orice acție de 100 coroane, cumpărată din 6-23 Mai, trebuie plătit 97 cor, 50 fl.

2. Un împrumut de stat cu bonuri de tezaur de 5 1/2%, așa că pentru fiecare bon de tezaur de 100 coroane, cumpărat din 6-23 Mai, trebuie plătit 92 cor, 20 fl., aceste bonuri de tezaur, cu cari nu se poate subscrie o sumă mai mică de 2000 coroane, statul e obligat să le replătească după 10 ani, sau cel mai târziu în 1 Iunie 1926, cu valoarea lor nominală întreagă.

Așadar banii întrebuințați pentru cumpărarea de împrumut de război, dacă luăm o rentă cu 6%, ne aduc aproximativ 6 1/2%, iar dacă luăm bonuri de tezaur cu 5 1/2%, contra cărora proprietarul bonului cel mai târziu după 10 ani de zile își poate pretinde înapoi dela stat valoarea nominală întreagă, primim aproape 6 3/4%.

Merită așadar ca fiecare să pună la dispoziția patriei în formă de împrumut de războiu prisoosul său de bani, căci astfel banii se fructifică mai bine și mai sigur.

Subscriind la al 4-lea împrumut de războiu fiecare îndeplinește un act de cinste, conștiință și de conservare de sine.

Aceasta este datorința fiecărui bun patriot. Plasarea economiilor în hârtiile de stat emise pentru trebuințele războiului, este cea mai favorabilă și sigură. Cu amănunte servesc toate băncile.

ȘTIRI.

10 Mai n. 1916.

Ștre artistică. Cunoscutul poet și autor dramatic, d. Victor Eftimiu, cu d-na, reputata artistă dramatică, Ag. Mări Eftimiu de la Teatrul Național din București — se află de câteva zile la Budapesta. D. Eftimiu a tratat cu directorul teatrului «Vigszinház» pentru reprezentarea piesei lui «Achme pe scena acestui teatru. Același piesă, va fi jucată și la Berlin, unde va pleca d-l V. Eftimiu. »F. P. R.

La diferitele bănci din Sibiu s'au semnat — precum cetim în «Sib. D. Tageblatt» până în 5 l. c. aproximativ 18 milioane coroane. Se crede, că până în 23 l. c. n. când expiră termenul subscrierilor, rezultatul împrumutului de războiu în Sibiu, va atinge 24 milioane coroane. Situația semărilor în țară este deosebit de foarte favorabilă.

La masa studenților «V. Onițiu» au mai contribuit: D-l Dr. George Proca, asesor consistorial, ca răscum-părare a fericiților de z'ua sa onomastică 20 K., — tot cu prilejul zilei onomastice D-l G. Chelariu, prof., și d'r'g. la școala reab., 20 K.

Primească generoșii donatori sincere mulțămite. Direcțiunea mesei studenților.

Necrolog. În Nășăud a încetat din viață în 4 Mai absolventul facultății juridice Ioan Nășău după un morb greu și îndelungat, în vârstă de 25 ani. Înmormântarea a avut loc Sâmbătă în 6 Mai a. c. Odihnească în pace. Pe defunctul îl deplânge neamă-giațul părinte Ioan Nășău preot gr. cat.

Familia ministrului de război al României în Budapesta. În trecere prin Ungaria a sosit la 6 c. familia ministrului de război Iliescu la Budapesta, unde a descins la otel «Dunapalota» și după o cursă cu automobilul

prin capitală, a luat acceleratul pentru Viena.

«Camerade, camerade!» Din Berna se scrie: Aici s'au întâlnit în gară prizonieri germani cu prizonieri francezi. Asupra scoastei întâlniri corespondențului lui «Temps» îl scrie din Berna, că nemții «r fi strigat francezilor: «Camerade, camerade!» dar Francezii ar fi muștrăți cu tăcere acest salut.

«Bernar Bund» zice, că e evident, că reprezentantul lui Temps n'a fost la fața locului, căci altcum n'ar fi putut scrie așa ceva despre adevărată înțelegere comunicare între Francezii și germanii în gara din Berna.

Arândatori germani în Ungaria. «Frankfurter Zeitung» anunță, că o grupă de agronomi din Germania de sud au luat în arândă 35000 jugăre de pământ din Ungaria în scopul culturii agricole după sistem german. Cu o cale se pînăuște înființarea unei fabrici de zahăr în comitatul Sătmarului.

Societatea «Reuniunea Mariană» a elevilor gimn. din Blaj și-a ținut în anul acesta obșnuita ședință festivă în onoarea patronului ei «St. George». S'a ținut în cadre mai restrânse ca de obicei, dar cu același program bogat: 1., Trop. sf. George (cor.) 2., Discursul prefectului reuniunii Octavian Rusu, cl. VIII. gimn. 3., Rola marianistului în dezvoltarea culturală a Românilor de George Bran, cl. VIII. gimn. 4., «Isus la împăratul» poezie, decl. de Vasile Cotta, cl. IV gimn. 5., Patronul nostru (St. George) de Victor Ungurean cl. VII gimn. 6., Cethsmant, poezie de D. Zamfirescu, decl. De L. Poruțiu, cl. I gimn. 7., «Momente de sară» (originală) și Capela (trad. din Uhlau) poezii de Avram Todar, cl. VI. gimn. 8., Christos a inviat (Cor).

Frumosul program a fost executat foarte bine, toate punctele au fost susținute cu pricepere. În «Momente de sară» și «Capela», poeziile originale (ultima traducere) de Evram Todar, cl. VI gimn., se află expresiuni cu adevărat artistice și ticăruil poet a dat în ele dovadă de un talent cu adevărat promițător. Cu vremea vom putea aștepta dela el poezii foarte bune.

Notez, că înainte de ședință membrii reuniunii s'au cuminecat și au fost primii 35 membri noi. Cu Dumnezeu înainte!

Mureșan.

Svonuri despre marea — duce Nicolaevici. «Minerva» d'n București anunță dela frontiera rusească: În Basarabia se svonește, că Țarul va rechemi pe mare-ducele Nicolaevici la frontul european. Căderea Erserumului și al Trapezuntului ar fi făcut din nou popular în presa rusă și le cercurile conducătoare militare numeș marelui-duce.

Nu va fi pace! Lordul Curson într'o adunare a partidului conservator englez din Londra a spus următoarele: «Războiul poate se ție încă unul sau doi ani, în orice caz trebuie să câștigăm. Guvernul și țara îl vor duce până la fine. Nici unul dintr aliați nu se clatină(?) În cabinet au auzit vorbindu-se multe, dar niciodată despre pace(?) Pace este un cuvânt pe care l'am eliminat din dicționarul limbii noastre până ce vom raporta victoria. Expectațiile lordului englez — se spune — au fost chitate cu re peșite aplause.

Cumpăr imediat cu preț echilibrat Larousse și un dicționar francez-român-francez, exemplare usate, editate dacă se poate mai nou. Oferte la «ministrația» «Gazetei» cu indicarea adresăi, ediției și a prețului. — a.

Domnișoară caută cost și cvartir în familie. A se adresa adміністраției ziarului.

Proprietar: Fig. A. Muresianu & Comp. Redactor responsabil: Ioan Luca

Culegător - tipograf versat și în lucrări de accidentă află imediată aplicare în condiții favorabile la Tipografia A. Muresianu Branisce & Comp. Brașov, strada Prundului Nr. 13